

عنوان مقاله:

تغییرات در کاربرد ساخت های سببی ترکی آذربایجانی بر اثر تماس با زبان فارسی

محل انتشار:

فصلنامه زبان شناسی اجتماعی، دوره 4، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

عبدالحسین حیدری - Assistant Professor of Persian Language and Literature, Farhangian University

خلاصه مقاله:

هدف پژوهش حاضر مطالعه تغییرات حاصل از تاثیر زبان فارسی بر کاربرد ساخت های سببی ترکی آذربایجانی است. داده ها از تعاملات زبانی گویشوران ترکی آذربایجانی در استان اردبیل گردآوری و استخراج شده است. این تحقیق به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. ابتدا داده ها براساس پارامترهای صوری مطالعه ساخت های سببی طبقه بندی شد. سپس از منظر دو دیدگاه مطرح در پدیده برخورد زبان ها (میرز-اسکاتن، ۲۰۰۶؛ هاینه ۲۰۰۶) تحلیل گردید. با بررسی داده ها براساس معیارهای تمایز وام گیری از رمزگردانی، مشخص شد که تعدادی از جزءهای غیرفعلی فارسی به صورت وام واژه در ساخت افعال مرکب سببی ترکی آذربایجانی به کار برده می شوند؛ در صورتی که سایر جزءهای غیرفعلی فارسی به عنوان عناصر رمزگردانی شده در گفتار دوزبانه ها پدیدار می شوند. یافته ها در انطباق با دیدگاه میرز-اسکاتن (۱۹۹۳ و ۲۰۰۶) است که فرایند تکمیل و تثبیت راه یابی سازه ها از یک زبان به زبان دیگر را تحت عنوان پیوستار رمزگردانی-وام گیری پیشنهاد کرده است. وجود جملات مرکب با فعل های سببی بومی در میان داده ها نشان می دهد که ساخت سببی تحلیلی با کاربرد محدود در ترکی آذربایجانی وجود دارد. مطابق با دیدگاه هاینه (۲۰۰۶)، گویشوران ترکی آذربایجانی از میان ساخت های سببی زبان خود، الگوی منطبق با ساخت متناظر در زبان فارسی را برگزیده اند و با وام گیری و رمزگردانی جزءهای غیرفعلی فارسی، فراوانی کاربرد ساخت سببی تحلیلی را در زبان خود گسترش داده اند. روش پژوهش: این تحقیق به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. داده های اصلی پژوهش از تعاملات زبانی گویشوران ترکی آذربایجانی مناطق مرکزی استان اردبیل گردآوری و استخراج شده است. ابتدا داده ها براساس پارامترهای صوری مطالعه ساخت های سببی طبقه بندی شده و سپس از منظر دو دیدگاه مذکور (میرز-اسکاتن، ۲۰۰۶؛ هاینه ۲۰۰۶) تحلیل شده است. یافته ها: با بررسی داده ها براساس معیارهای تمایز وام گیری از رمزگردانی، مشخص شد که تعدادی از جزءهای غیرفعلی فارسی (اجازه، مجبور و ...) به صورت وام واژه در ساخت افعال مرکب سببی ترکی آذربایجانی به کار برده می شوند؛ در صورتی که سایر جزءهای غیرفعلی فارسی به عنوان عناصر رمزگردانی شده در گفتار دوزبانه ها پدیدار می شوند. بنابراین، جزءهای غیرفعلی فارسی همچون «متقاعد، ترغیب و ...» که به صورت عناصر رمزگردانی شده در گفتار دوزبانه های ترکی آذربایجانی-فارسی نمایان می شوند، ممکن است با گذشت زمان و با کاربرد روزافزون توسط گویشوران به وام واژه تبدیل شوند. بحث و نتیجه گیری: یافته های پژوهش حاضر در انطباق با دیدگاه میرز-اسکاتن (۲۰۰۶، ۱۹۹۳) است که فرایند تکمیل و تثبیت راه یابی سازه ها از یک زبان به زبان دیگر را تحت عنوان پیوستار رمزگردانی-وام گیری پیشنهاد کرده است. برخلاف نتایج مطالعات پیشین، که ساخت سببی تحلیلی در ترکی آذربایجانی را ساخت قرضی از زبان فارسی تصور می کنند، وجود جملات مرکب با فعل های سببی بومی در میان داده ها نشان می دهد که ساخت سببی تحلیلی با کاربرد محدود در زبان ترکی آذربایجانی وجود دارد. مطابق با دیدگاه هاینه (۲۰۰۶) ...

کلمات کلیدی:

Causative structures, language contact, Persian, Azerbaijani, code-switching, Borrowing, sociolinguistics

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1589621>

